ipabo

Workshop

Islamofobie en meertaligheid

Leerkracht IBS De Kameleon - Soumaya Boutchicha
Docent-onderzoeker Hogeschool IPABO - Zena Bani (z.bani@ipabo.nl)
Docent-onderzoeker Hogeschool IPABO – Lisanne Plutschouw (l.plutschouw@ipabo.nl)

HOGESCHOOL ipabo

Nieuwe verhalen vanuit Nieuw West

Wij schrijven terug!

Juf met staarten

op een zwarte school

Eefje Pleij
2004

HOGESCHOOL
ipabo

HOGESCHOOL
ipabo

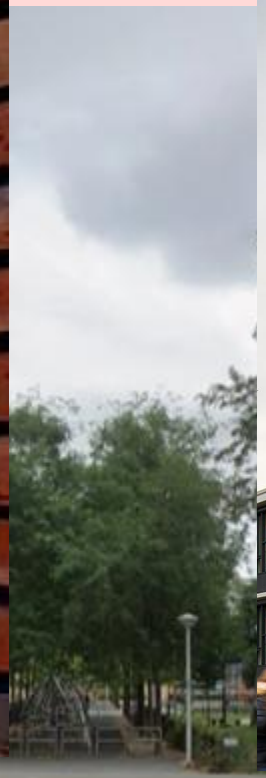

HOGESCHOOL ipabo

El Kadisia

Eentalig beleid;
Forcus op Nederlandse taalvaardigheid
Geen communicatie over meertaligheid.

HOGESCHOOL ipabo

Denise

Expliciet talenbeleid;
Taalvriendelijke school;
Regelmatig ruimte voor talen en culturen in de klas;
Trots op taaldivers team;
Tweetalig contact ouders.

HOGESCHOOL ipabo

Islamofobie (binnen de Europese context)

“Islamofobie is het maken van een hiërarchisch onderscheid tussen Europeanen en moslims op basis van een historisch gegroeide stigmatiserende, generaliserende en essentialistische definitie van Islam, waarbij moslims op basis van die definitie over hun religie geproblematiseerd worden” (De Koning, 2019).

HOGESCHOOL ipabo

Stereotypen over (vermeende) moslims gaan er vooral over dat ze irrationeel, barbaars, traditioneel, of radicaal zijn. Ook onderdrukken moslims volgens dit stereotype vrouwen en homoseksuelen (Çankaya, 2022)

Stereotypen over (vermeende) moslims

Fragmenten uit: Tien adviezen over hoe je in leven kunt blijven wanneer je bruin bent en tot de verkeerde God bidt – Asmae Ammadaou (2025)

2) Je wordt geboren als een barbaar en je sterft als nevenschade. Ergens daartussen mag je zingen. Laten het altijd liefdesliedjes zijn.

4) Voordat je een kind een naam schenkt, bedenk dan hoe het zou klinken in een nieuwsbericht.
Zijn er gevaarlijke letters verborgen in het geheel
klanken die als een bom afgaan
Een reden om genade in te houden

10) (…) Sommige dagen ben je geobsedeerd met mijn kruiden en gastvrijheid. De meeste dagen geef je mij de schuld van alles. Melodramatisch.
Laat het geschreven zijn dat ik dankbaar was.
Oh zo dankbaar.
Als ik eenmaal weg ben, zul je mij missen.
Dat beloof ik je.
En ik zal gaan, want wat is ontheemding anders dan voortdurend verdwijnen?

HOGESCHOOL ipabo

Waar islamofobie en meertaligheid elkaar kruisen: terug naar de casus

El Kadisia

Eentalig beleid;
Geen communicatie over meertaligheid.

Denise

Expliciet talenbeleid;
Taalvriendelijke school. Regelmatig ruimte voor talen en culturen in de klas;
Trots op taaldivers team;
Tweetalig contact ouders.

HOGESCHOOL ipabo

Waar islamofobie en meertaligheid elkaar kruisen

Tegen aanstaande Arabischsprekende vader:
“Je moet eerst alleen Nederlands met je kindje gaan spreken tot een jaar of 10 zodat hij het Nederlands goed leert. Jouw Nederlands is goed genoeg en een kind hier heeft toch niets aan Arabisch. Als het een jaar of tien is kan hij het altijd nog gaan leren, als hij dat zou willen”.
2017

April 2016, Berkley VS
Een student stapt al bellend het vliegtuig in en zegt ‘Inshallah’ tegen degene aan de andere kant van de lijn. Een medepassagier gaat een medewerker om aan te geven dat zij zich ‘niet comfortabel’ voelt. De student wordt uit het vliegtuig gehaald.

HOGESCHOOL ipabo

Meertaligheid

Taalonafhankelijke cognitieve, sociale voordelen, belangrijk voor identiteitsvorming en emotioneel welzijn

- Versterkt werkgeheugen
- Betere executieve functies
- Vertraagde cognitieve achteruitgang bij ouder worden
- Meer metalinguïstisch inzicht
- Meer zelfvertrouwen
- Verbondenheid met familie, cultuur en geschiedenis
- Arbeidskansen
- Meer empathie en perspectiefwisseling
- Translanguaging brengt hogere leeruitkomsten

(Bialystok (2001), Van den Branden (2017), Europese Commissie (2017), Cummins (1979, 2001)

HOGESCHOOL ipabo

Identiteitsvorming

Thuistaal is de basis van het zelfbeeld van een kind

- Kinderen gebruiken de eerste taal om gevoelens, relaties en ervaringen betekenis te geven.
- De verbinding met ouders, grootouders, familie, cultuur en gebruiken, een gemeenschap.
- Sense of belonging

Wanneer kinderen de thuistaal mogen gebruiken in het onderwijs:

- Erkenning van hun achtergrond
- Continuïteit tussen school en thuis
- Veiligheid en zelfwaarding

https://www.unicef.nl/wie-we-zijn/kinderrechten/art-30-eigen-taal-en-cultuur

HOGESCHOOL ipabo

Waar islamofobie en meertaligheid elkaar kruisen

Het is niet de taal die wordt beoordeeld, maar het lichaam en de identiteit van de spreker. (Flores & Rosa, 2015)

Islamo-linguistic-phobia (Tetreault, 2021)

Arabisch (of talen die 'klinken' als Arabisch) wordt gezien als bedreigend of radicaliserend.

Een uitingsvorm van Islamofobie (naast bijvoorbeeld jelaba of hijab).

Migrantentalen worden vaak gezien als obstakel om te integreren (Agirdag, 2014).